

Friherre Djurklou lämnade därefter meddelande

Om eldsläckningsväsendets ordnande å Baltiska utställningen i Malmö.

Så snart den Baltiska utställningen var beslutad, och ritningarna godkända, började jag genom studier i tillgänglig facklitteratur och resor bland annat till Världsutställningen i Leipzig förbereda mig på de stora kraf, som skulle komma att ställas på stadens brandväsende.

Min bästa rådgifvare blef »The Red Books», utgifna af The Brittish Fire Prevention Committé, men då dessa böcker finnas att tillgå i bokhandeln och med all säkerhet af de flesta här närvarande noga studerats, vill jag ej här upprepa hvad af dess innehåll lagts till grund för mina förslag till eldsläckningsanordningar. Vid första granskningen af de godkända ritningarne fick jag klart för mig att den största omsorg för vidtagande af alla tänkbara försiktighetsmått måste iakttagas, och redan den 13. okt. 1911 framlade jag för utställningsbestyrelsen ett kostnadsförslag för brandvakt under utställningen. Detta kostnadsförslag slutade på c:a 35,000 kr., men hade jag, djärft nog, ej upptagit något till inköp eller hyra af brandfordon och allarmeringsanordningar, utan hoppades, att dessa skulle erhållas af utställare till fritt begagnande. Min anhållan att redan från den 1. okt. 1912 få anslag till en brandvakt afslogs af utställningsbestyrelsen på den grund, att densamma ej ansåg sig kunna ikläda sig kostnaderna för brandväsendet inom området, förr än byggnaderna, afsynade, hade öfvertagits.

Det begärda anslaget beviljades emellertid af Malmö Stadsfullmäktige.

Till brandstation hade först afsetts lokaler på och under viadukten, men på min enträgna anhållan ändrades detta, och bifölls mitt förslag att härtill omändra och inreda en förut befintlig äldre byggnad. Hit förlades på hösten 1912 den första vakten, endast 3 nattvakter, hvilka medels telefon stodo i förbindelse med hufvudstationen.

Byggnadsarbetena fortskredo emellertid med sådan fart, att ytterligare eldsläckningsanordningar måste vidtagas från och med år 1913.

Brandvakten ökades till dag- och nattvakt, bestående af en korpral, 1 vice korpral och 4 brandsoldater, hvilka dag och natt utförde patrull- och telefonvaktjänst. Området inlades i brandtelegrafnätet. Vattenledningen utsträcktes, så att brandposter funnos öfver hela fältet; yttre elektrisk belysning anlades utanför stationen samt på Centralgården för att vid behöf kunna tändas. Så fort sig göra lät anlades en för brandkåren framkomlig körväg till den alltid vattenfyllda fontänen. Beklagligt nog voro sjuörne under lång tid tömda dels på grund af byggnadsarbeten och dels för bottnens rengöring.

Tjänstgöringen under denna tid var för vakten mycket betungande. Vaktlokalerna, fuktiga och kalla, patrullvägarne i regel mycket svårframkomliga, arbetarna mycket missnöjda, isynnerhet sedan jag måst förbjuda eldning i de afklädningslokaler, som ej lägo på ett betryggande afstånd från upplag eller träbyggnad. Att så få eldsvådeteilbud yppade sig under denna byggnadstid, då lokomotiv med mer eller mindre effektiva gnistsläckare, personer, som oaktadt strängt förbud ändock ertappades med tobaksrökning, montörer med sina lödlampor, lass med ofta icke släckt aska etc. så godt som dagligen förekom, må lända brandkåren till stor heder. Under sommaren ökades vakthållningen med några civila vakter, som äfven erhöillo öfning i brandredskapens användning.

För att kunna uppgöra förslaget till brandväsendets stat under utställningsåret, reste jag upp till Stockholm och besökte där de firmor, som kunde tänkas villiga att utställa brandredskap etc. till fritt begagnande.

Inom tre dagar hade jag löfte om hvad som behöfdes:

Från Scania-Vabis en brandautopumpmobil, 1,500 minutiliter, och en 22 meter hög stege.

Från Henrikssons och Allmänna Brandredskapsaffären en bensinmotorspruta, 1,000 minutiliter.

Från Ludvigsberg en bensinmotorspruta, 800 minutiliter samt en ångspruta nr 8 a, 500 minutiliter.

Elektriska Aktiebolaget L. M. Ericsson & Co. utlofvade hela brandtelegrafen till och med fritt uppsatt.

Herr Knochenhauer erbjöd huru många »Pumprapid», som behöfdes, och äfven från ing. *Odenius* ställdes »Kustos»-apparater i obegränsadt antal till förfogande. Mycket nöjd med detta resultat att få hela brandstationen till ett utställningsföremål med endast svenska alster och därtill fordon af de mest moderna och alla af olika typer, satte jag mig i förbindelse med Tarifföreningen och godkändes följande antal personal för 1914. 2 underofficerare, 2 korpraler, 2 vice korpraler och 12 brandsoldater. Malmö stadsfullmäktige beviljade som ett förskottsanslag för

1914, hvad jag sålunda behöfde för den nämnda vaktens uppsättande. Under år 1913 hade vaken för en månad i taget kommanderats bland den ordinarie personalen, hvarigenom samtliga blefvo fullt hemmastadda på utställningsområdet. Under vintern hade ett tiotal aflagt chaufför-examen och flertalet hade genom lektioner i tyska förberedts att äfven kunna skapligt meddela sig med de många för brandväsendet intresserade utlänningar, som troligen skulle komma att besöka utställningen.

Att få allt samlat och till användning färdigt var naturligtvis förenadt med stora svårigheter, i synnerhet som det levererade stora slangpartier måste kasseras. Det lyckades emellertid att från Th. A. Knap i Köpenhamn och Göteborgs gummibolag få en utmärkt vara, så att när den farliga uppackningstiden nalkades, var brandredskapsutrustningen fullständig och förstklassig.

Fränsedt den egentliga brandstationen och hvad däri inrymdes, vill jag nu i korthet redogöra för de anordningar, som äro vidtagna för att minska risken af och vid ett eldsutbrott:

Vattenledningen består af dels 10" och dels 6" ledningar med 74 st. yttre 63 m/m och 72 inre 53 m/m brandposter fördelade å samtliga hallar, äfven de utländska. Samtliga inre äro försedda med påskrufvad slang med strålrör. Af de yttre äro 8 försedda med påskrufvad 65 m/m slang, däraf 4 st. å öfre viadukten.

Samtliga brandposter provas minst en gång, oftast flera gånger i veckan och vattentrycket mätes och antecknas dagligen. Bristen på körväg till södra delen bakom hallarne har gjort, att 4 brandposter här äro försedda med påskrufvade slangar. Tre elektriska pumpledningar till fontänen, bärget samt illuminationsfontänen äro försedda med brandposter, och kan således den elektriska kraften härvid användas på slangarna — Dessa pumpar gifva från 16 till 20,000 minutlitr till ett tryck högst 4 atmosfärer.

I händelse af behof finnes en elektriker och en vattenrönnätsförmän boende å brandstationen.

Vid konsthallssjöns södra ända finnes ett sugrör med kopplingar för två af hufvudstationens ångsprutor, på det att angrepp äfven härifrån skall möjliggöras.

Den elektriska belysningen är ordnad så, att en del, erhåller ström från stadens elektricitetsverk (den s. k. nödbelysningen) och en del den egentliga, från Sydsvenska Kraft-Aktiebolaget, samt är indelad i en del afstängningsdistrikt som äfven af brandvakten kunna tändas och släckas. Under viadukten är äfven elektrisk belysning, som vid visitationer eller annan anledning kan tändas. De elektriska ledningarna kontrolleras ofta af en särskild ingenjör.

Gasledningarne. Dessa hafva gifvit anledning till många tvister och särskildt några varmvattenberedare, som uppsatts i restaurangerna kunde ej utan en del förändringar af mig godkännas. Före utställningens öppnande förordnades en extra brandsyn, som besiktigade samtliga lokaler, hvarvid beslöts om de säkerhetsåtgärder, som ytterligare ansågos erforderliga såsom t. ex. att en särskild person skulle tillse skötseln af gasköken. Utanför hvarje byggnad anordnades gasafstängningskran med nyckel. Åt stadens kontrollant för elektriska ledningar uppdrogs att på

bestämda tider besigtiga åskledare, elektriska hissar och biografer. Samtliga skorstenar skulle sotas enligt sotarmästarens bestämmande, dock minst en gång i veckan.

Allarmeringsanordningar. Som förut nämnts är det af L. M. Ericson & Co. uppsatt ett brandtelegrafnät omfattande 12 brandskåp med telefon i hvarje skåp. Endast konst-, maskin- och industrihallarna hafva inre brandskåp. Baltiska brandstationen står i förbindelse med huvudstationen dels med brandtelegraf och dels genom två telefonledningar, en direkt och en öfver telefoncentralen. Inom de olika hallarna finnas däsutom en massa telefoner, som äro öppna dag som natt.

Vakterna äro försedda med hvisselpipor och finnes ett särskildt signalschema för angifvande af olika allarmeringsorsaker. På södra området bakom hallarne hafva vakterna tillgång till nattelefoner, som äro placerade i gälvelfönstren. I utsigtstornet allarmeras genom särskild telefonanordning.

Öfriga åtgärder. Hvarje civil vaktkarl är inöfvad i slangutläggning, allarmering etc.

Hela dygnet afpatrulleras området äfven under viadukten af brand-soldat.

Viadukt, somliga arkader samt området, där de af pressenningar täckta tomlådorna förvaras, överspolas ofta med vatten. Packlådorna, tömda på sitt packningsmaterial, förvaras delvis i täckta skjul och delvis under pressenningar på ett afstånd af minst 30 meter från byggnader.

Den biograf, som är sammanbyggd med industrihallen är uppförd af brandfast material. På grund af det ringa afståndet mellan danska och ryska hallarne har här å den danska uppförts en *brandmur*.

Trassel, aska etc. hopsamlas i plåtkärl och bortföres dagligen.

I automobilgaraget finnas brandpost med påskruvad slang samt sandlådor.

Dekorationsduken i hallarne är till största delen impregnerad.

Vid allarm från utställningen finnes till ledning för befälet en särskild uppgjord utryckningstabell, angifvande de olika stationernas utryckningsvägar.

Brandchefen har fått ord om sig, att han är både småaktig och onödigt försiktig, men jag har alltid utgått från, att en brandkårs kanske förnämsta uppgift är, att förebygga eldsvådor och ej blott att släcka. Detta förebyggande tarfvar ju emellertid ett kolossalt arbete, men då detsamma, så att säga, sker mera i tysthet får man i regel mycket litet erkännande härför. Hittills har allt lyckats bra, och det är att hoppas, att så fortfarande må ske.

Stadens öfervillighet och ett godt samarbete mellan stadens tjänstemän hafva nog i hög grad bidragit till det goda resultat, som nåtts.

Jag anser mig äfven på det kraftigaste böra framhålla nödvändigheten af att brandmyndigheten (brandchefen) alltifrån planläggningen af en utställning och sedan vid godkännande af de olika inrednings- och byggnadsarbetena skall äga rätt att i besluten deltaga, ty härigenom kunna många fördelar angående brandskyddet vinnas, och många ändringsarbeten undvikas.

Till slut vill jag till ofvannämnda firmor och enskilda personer, som till kostnadsfritt begagnande lämnat eldsläckningsredskap och allarmers anordningar uttala ett varmt tack från Malmö stad, utställningsstyrelsen, de främmande ländernas utställningar och icke minst från mig själf.

Efter meddelandet, som mottogs med en kraftig applåd, vände sig Ordföranden till baron Djurklou under uttalande af de närvarandes tack samhet för den belysande orientering, som lämnats före det snart förestående besöket å utställningsområdet, och hvarigenom medlemmarne redan nu hade fått kännedom om de åtgärder, som böra skydda ett ur brandteknisk synpunkt så egenartadt område, som en utställning.